

Asmaa bint Abu Bakr

Översättning till svenska: OummIslam

Källa: <http://jannah.org/sisters/asma.html>

Asmaa bint Abu Bakr tillhörde en framstående muslimsk familj. Hennes far, Abu Bakr, var en nära vän till Profeten och blev den första kalifen efter dennes död. Hennes halvsyster, Aishah, var fru till Profeten och en av Ummahat al-Mu' mineen. Hennes man, Zubayr ibn al-Awwam, var en av Profetens speciella hjälpare. Hennes son, Abdullah ibn az-Zubayr, blev välkänd för sin okorrumpbarhet och sin orubbliga plikttrohet gentemot Sanningen.

Asmaa själv var en av de första som accepterade islam. Endast omkring sjutton personer, inklusive både män och kvinnor, blev muslimer före henne. Hon fick senare smeknamnet Dhat an-Nitaqayn (Hon med två midjeband) p.g.a. en händelse som hängde samman med Profetens och hennes fars avfärd från Mecka till Medina på den historiska Hijra.

Asmaa var en av de få personer som kände till Profetens plan att fara till Medina. Eftersom Quraish planerade att mörda Profeten var man tvungna att hemlighålla allt till det yttersta. På natten för deras avfärd var det Asmaa som gjorde i ordning den färdkost de skulle ha med sig. Hon kunde dock inte finna något tillräckligt hållbart att binda samman matbehållarna med och bestämde sig för att använda sitt midjeband (nitaq). Abu Bakr föreslog att hon skulle dela det till två stycken vilket hon också gjorde, vilket Profeten lovordade. Allt sedan dess blev hon känd som "hon med två midjeband".

Vid tiden för den slutgiltiga flytten till Medina, inte långt efter Profetens avfärd, var Asmaa gravid. Hon lät dock inte sin graviditet eller utsikten av en lång och mödosam resa avhålla henne från att lämna Mecka. Så snart hon kom fram till Quba i utkanten av Medina födde hon en son, Abdullah. Alla muslimer ropade "Allahu Akbar" (Gud är störst) och "Laa ilaha illa Allah" (det finns ingen gud förutom Gud) av lycka och tacksamhet eftersom detta var det första barn att bli fött av muhajireen i Medina.

Asmaa blev känd för sina fina och nobla egenskaper och för sin skarpa intelligens. Hon var en extremt generös person. Hennes son Abdullah sa en gång om henne: "Jag har aldrig sett två generösare kvinnor än min moster Aishah och min mor Asmaa. Men deras generositet visade sig på olika sätt. Min moster kunde samla ihop det ena efter det andra tills hon tyckte att hon hade tillräckligt för att sedan dela ut det till de behövande. Min mor å andra sidan kunde inte spara något ens till nästa dag."

Asmaas sinnesnärvaro i svåra situationer var remarkabel. När hennes far lämnade Mecka tog han med sig hela sin förmögenhet, som uppgick till omkring sextusen dinarer, och lämnade inget kvar åt sin familj. När Abu Bakrs far, som fortfarande var en mushrik, hörde detta gick han till sonens hem och sa till Asmaa:

”Jag har förstätt att han övergett dig utan att lämna några pengar efter sig.”

”Nej, farfar,” svarade Asmaa, ”i själva verket har han lämnat mycket pengar kvar åt oss.” Hon tog en handfull småsten och lade dem i en liten fördjupning i väggen där de brukade förvara pengar. Hon lade en bit tyg över stenhögen och tog sin blinde farfars hand och sa, ”Se så mycket pengar han lämnat kvar åt oss”.

På detta sätt ville Asmaa lugna den gamle mannen och hindra honom från att ge dem något av hans egen förmögenhet eftersom hon ogillade att ta emot hjälp från en mushrik - även om det var hennes egen farfar.

Hon hade en liknande attityd gentemot sin mor och kompromissade varken med sin ära eller sin tro. Hennes mor, Qutaylah, kom en gång för att besöka sin dotter i Medina. Hon var inte muslim och var skild från Asmaas far alltsedan tiden före islam. Hennes mor hade med sig gåvor i form av russin, skirat smör och qaraz (frökapslar). Asmaa vägrade först att både släppa in henne i sitt hus och att ta emot hennes gåvor. Hon skickade någon till Aishah för att fråga Profeten, fred vare med honom, hur hon skulle förhålla sig till sin mor och han svarade att hon självklart skulle ta emot henne i sitt hus och acceptera gåvorna. Vid detta tillfälle kom följande uppenbarelse till Profeten:

”Gud förbjuder er inte att visa godhet mot dem som inte bekämpar er på grund av (er) tro och inte driver er ut ur era hem, och (Han förbjuder er inte) att bemöta dem med rättvisa och opartiskhet - Gud älskar de opartiska.

Det är inga andra än de som bekämpar er på grund av (er) tro och som vill driva bort er från era hem eller hjälper (de som vill) driva bort er, vilkas skydd och vänskap Gud förbjuder er att söka. De som söker deras vänskap och skydd har begått orätt mot sig själva!”
(Koranen 60:8-9)

För Asmaa och för många andra muslimer tedde sig livet i Medina som tämligen svårt till en början. Hennes man var ganska fattig och den enda betydande ägodel han hade till en början var en häst. Asmaa beskrev dessa första år så här:

”Jag brukade ge hästen foder och vatten och rykta den. Jag brukade mala mjöl och göra deg men jag var inte särskilt duktig på att baka. Kvinnorna från Medina brukade baka åt mig. De var sannerligen bra kvinnor. Jag brukade bära säden på mitt huvud från den bit åkermark som Profeten

hade tilldelat az-Zubayr. Den låg ungefär tre farsakh (omkring åtta kilometer) från den centrala delen av staden. En dag när jag kom gående med min säck med säd på huvudet mötte jag Profeten och en grupp Sahabah. Han ropade på mig och stannade sin kamel så att jag kunde sitta upp och rida bakom honom. Jag blev generad av detta och tänkte också på az-Zubayr som var mycket svartsjuk av sig. Profeten kände på sig detta, släppte av mig och red vidare”.

Senare berättade Asmaa hela historien för az-Zubayr och han sa, “Vid Gud, det smärtar mig mycket mer att du är tvungen att bära säd än att du rider med Profeten”.

Asmaa var uppenbarligen en mycket känslig och hängiven person. Hon och hennes man arbetade mycket hårt tillsammans tills deras situation gradvis förbättrades. Men det hände ibland att az-Zubayr var hård emot henne. En gång gick hon till sin far och beklagade sig om detta. Hans svar var: “Min dotter, ha Sabr (tålmod) för om en kvinna har en rättrogen man och han dör och hon därefter inte gifter om sig, kommer de att återförenas i Paradiset.”

Az-Zubayr blev så småningom en av de rikaste männen bland Sahabah men Asmaa tillät inte detta att förändra hennes principer. Hennes son al-Mundhir sände henne en gång en elegant klänning från Irak som var gjord av det allra finaste och dyraste tyg. Asmaa var då blind och hon kände på tyget och sa, “Det är hemskt. Ge det tillbaka till honom”.

Al-Mundhir blev upprörd och sa, “Men mor, det är inte genomskinligt.”

“Det kanske inte är genomskinligt,” svarade hon, “men det är för åtsittande och visar kroppens former.”

Al-Mundhir köpte en annan klänning som hon godkände och tog emot.

Även om ovan nämnda händelser och aspekter av Asmaas liv lätt faller i glömska , så måste hennes sista möte med sin son Abdullah kvarstå som ett av de mest oförglömliga ögonblicken i den tidiga muslimska historien. Vid det mötet visade hon sin skarpa intelligens, sin beslutsamhet och sin starka tro.

Abdullah ställde upp i valet till att bli kalif efter Yazid ibn Mu´awiahs död. Hijaz, Egypten, Irak, Khurasan och stora delar av Syrien stödde honom och erkände honom som kalif. Men ummayaderna fortsatte att kämpa om kalifatet och samlade en stor armé ledda av Al-Hajjaj ibn Yusuf ath-Thaqafi. Obevekliga strider utkämpades mellan de båda sidorna under vilka Abdullah ibn az-Zubayr uppvisade stort hjältemod. Men många av hans anhängare kunde inte uthärda den ihållande raden av strider utan började överge honom. Till slut sökte han skydd i Den Heliga Moskén i

Mecka. Det var då han sökte upp sin mor, som då var gammal och blind, och sa:

“Fred vare med dig, mor, och Guds barmhärtighet och välsignelse.”

“Fred vare med dig, Abdullah,” svarade hon. Vad för dig hit vid denna tid då stenblock från Hajjajs katapulter regnar ner över våra soldater i Haram och skakar husen i Mecka?”

“Jag har kommit för att be dig om råd,” sa han.

“För att be mig om råd?” frågade hon förvånad. “Om vad då?”

“Folket har övergivit mig av rädsla för Hajjaj eller för att de blivit frestade av vad han har att erbjuda. T.o.m. mina barn och min familj har lämnat mig. Nu har jag bara en liten grupp män med mig och hur starka och ståndaktiga de än är kan de bara göra motstånd i en timme eller två. Sändebud från Banu Umayyah (ummayaderna) ligger nu i förhandlingar med mig. De erbjuder mig vilka världsliga ägodelar jag än skulle kunna önska mig. Ska jag lägga ner vapnen och svära trohet till Abdul Malik ibn Marwan. Vad tycker du?”

Hon höjde sin röst då hon svarade:

Det där är din sak, Abdullah, och du vet bäst själv. Men om du tycker att du har rätt och att du står upp för Sanningen, då ska du hålla ut och kämpa liksom dina följeslagare som dött under din flagg hållit ut. Men vilken eländig stackare du är om du eftersträvar denna värld. Då kommer du att ha förstört dig själv och du kommer att ha förstört dina män.”

“Men jag kommer att bli dödad idag, det finns inget tvivel om den saken.”

“Det är bättre för dig, än att du självmant kapitulerar inför Hajjaj och att några av Banu Umayyahs hejdukar leker med ditt huvud.”

“Jag är inte rädd för döden. Jag fruktar bara att de kommer att stympa min kropp.”

“Man ska inte vara rädd för något efter döden. Det slaktade fåret känner inte av att det blir skinnflätt.”

Abdullahs ansikte strålade när han sa:

“Vilken välsignad mor! Välsignade vare dina ädla egenskaper! Jag kom till dig vid denna timme för att höra vad jag just hört. Gud vet att jag varken veknat eller misströstat. Han är vittne till att jag inte försvarat det jag har av kärlek till denna värld och dess lockelser utan endast av ilska för Guds

sak. Hans gränser har överträtts. Här är jag och jag går till det som behagar dig. Så sörj inte om jag blir dödad utan lovorda mig inför Gud.”

”Jag kommer att sörja dig,” sa den åldrade men ändå så bestämda Asmaa, ”men endast om du dödas för en gagnlös och orättfärdig saks skull.”

”Du kan vara säker på att din son varken har stött en orättfärdig sak eller begått något förhatligt dåd, och inte heller har han begått någon oförrätt mot varken muslim eller dhimmi och att han aldrig haft något bättre för ögonen än Guds den Högstes och Störstes välbehag. Jag säger inte detta för att rentvå mig själv. Gud vet att jag endast sagt detta för att göra mitt hjärta starkt och orubbligt.”

”Ära åt Gud som har gjort din handling i enlighet med det som behagar Honom och i enlighet med det som behagar mig. Kom nära mig, min son, så att jag kan känna lukten av och röra vid din kropp för detta kan vara den sista gång jag träffar dig.”

Abdullah gick ner på knä framför henne. Hon omfamnade honom och överhöljde hans huvud, ansikte och hals med kyssar. Hennes händer började krama hans kropp när hon plötsligt drog undan dem och frågade:

”Vad är det du har på dig, Abdullah?”

”Det är min rustning.”

”Detta, min son, är inte vad den bär som önskar bli martyr. Ta av den. Det kommer göra dina rörelser lättare och kvickare. Klä dig i stället i en sirwal (en lång underklädnad) så att din awrah inte blir synlig om du dödas.”

Abdullah tog av sig sin rustning och klädde sig i en sirwal. När han gick för att återvända till striderna vid Haram sa han:

”Mor, beröva mig inte dina böner.”

När hon sedan höjde sina händer mot skyn bad hon:

”Herre, var honom nådig då han vakade under långa timmar och då han skrek ut i nattmörkret medan folk sov...”

”Herre, var honom nådig då han hungrade och törstade när han fastade på sina resor mellan Medina och Mecka...”

”Herre, välsigna hans rättfärdighet gentemot sin mor och sin far.”

”Herre, jag anförtror honom åt Din sak och jag är nöjd med vad Du än må ha bestämt för öde åt honom. Och ge mig för hans skull belöningen som de får som är tålmodiga och som framhärdar.”

Vid solnedgången var Abdullah död. Drygt tio dagar senare följde hans mor honom. Hon var då hundra år gammal men åldern hade varken förklenat henne eller grumlat hennes förstånd.